

МОНИТОРИНГ *извештај* ЗА РАБОТАТА НА СУДСКИОТ СОВЕТ НА РМ

Извештај број 3

(период на известување:
мај-јули 2017)

Скопје, август 2017

Проект:

Зголемен јавен надзор врз работата на Судскиот совет на Република Македонија

Имплементатор:

Институт за човекови права

Оваа публикација е подготвена во рамките на проектот „Зголемен јавен надзор врз работата на Судскиот совет на Република Македонија“ финансиран од Владата на Обединето Кралство, со поддршка на Британската амбасада Скопје. Мислењата и ставовите наведени во оваа содржина не ги одразуваат секогаш мислењата и ставовите на Британската влада.

Содржина

Кратко резиме – мониторинг на Судскиот совет на РМ – период мај – јули 2017	4
Кратко резиме – мониторинг на Совет за утврдување на факти – период мај – јули 2017	4
Вовед.....	5
ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОТЧЕТНОСТ НА РАБОТА НА СУДСКИОТ СОВЕТ НА РМ.....	6
Информативност на веб-локацијата на Судскиот совет на РМ и обезбедена отчетност кон пошироката јавност	6
Обезбедена отчетност кон пошироката јавност	7
Обезбедена транспарентност и отчетност преку одржување седници	8
Отчетност кон Собранието на РМ	10
ЕФЕКТИВНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО НА ССРМ	11
Спроведување постапка за избор на судии.....	11
Примена на критериуми за избор на претседатели на судови.....	11
Разрешување и изрекување дисциплински мерки за судии и претседатели на судови	12
Избор на судии-поротници	12
Времено упатување на судиите.....	13
ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОТЧЕТНОСТ НА СОВЕТОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ ФАКТИ И УТВРДУВАЊЕ ОДГОВОРНОСТ ЗА СУДИЈА.....	14
Информативност на веб-локацијата на Советот за факти и обезбедена отчетност кон пошироката јавност	14
Обезбедување отчетност кон пошироката јавност	14
ЕФЕКТИВНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО НА СОВЕТОТ ЗА ФАКТИ	15
Расправа за поднесени иницијативи	15
Постапки по поднесени иницијативи за одговорност на судија до Советот за факти	15

Кратко резиме – мониторинг на СУДСКИОТ СОВЕТ НА РМ (период мај – јули 2017)

Во периодот мај - јули 2017 Судскиот совет:

- Одржал 8 седници
- Неколку точки од дневните редови во текот на овие 3 месеци не беа отворени за јавноста а кои главно се однесуваа на оценување на работата на претседателите на судовите и оценување на работата на судиите. Во овој период беа одржани седници и по однос на барања поднесени од страна на судиите за повторување на оценувањата на нивната работа и во овој случај седниците беа затворени за јавноста.
- Судскиот совет на РМ во овој период избрал претседатели на судови на: Основен суд (ОС) Гевгелија, ОС Свети Николе, Управен суд, ОС Крушево и Вршител на должност– Претседател на Основен суд Ресен.
За сите позиции беше објавен и конкурс. Не беше избран нов претседател на Основниот суд во Куманово бидејќи кандидатите не го добија потребното мнозинство гласови од членовите на ССРМ. За неизборот немаше образложение.
Одлуките за избор на претседатели на судовите од изминатите 3 месеци, кои се објавени на веб-страницата на Судскиот совет, содржат информации само за биографијата на избраниот кандидат, како на пример годините на судиски стаж, областа во која се специјализирани и учеството на меѓународни натпревари. Вакви податоци не се достапни за кандидатите кои не се избрани.
- Во периодот од мај до јули Судскиот совет објави оглас за избор на претседатели на следниве судови: *Апелационен суд ШТИИЈ*; *Основен суд Скопје 1 Скопје*; *Основен суд Куманово*; *Основен суд Тетово*; *Основен суд Дебар* и *Основен суд Ресен*.
- Судскиот совет го достави Извештајот за 2016 година до Собранието на Република Македонија во јули 2017 година.

Препораки за транспарентност, отчетност и ефективност на Судскиот совет:

Се препорачува порталот www.sud.mk, во делот за Судски совет на РМ, да биде пополнет во сите полиња со релевантни информации кои ќе бидат лесно достапни, а документите да бидат подредени според датумот на објавување.

Судскиот совет треба да води грижа судијата кој се избира за повисок суд или за претседател на суд да промовира високи стандарди на судиско однесување, сè со цел да се зајакне јавната доверба во судството која е суштински елемент за обезбедување независно судство.

Кратко резиме – мониторинг на СОВЕТ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ФАКТИ (период мај – јули 2017)

- Вкупен број на поднесени претставки од страна на граѓани, правни лица до Советот за факти: 115
- Одржани седници на Советот за факти на кои се расправало за поднесените претставки: 14
- Барања за поведување одговорност на судија или претседател на суд до Судскиот совет на РМ: 2
- Активност по допрен глас: Во овој период до Советот за факти имало заведено иницијативи по допрен глас и имал добиено сознанија, но за ниту еден од овие предмети по допрен глас не е поведена постапка пред Судскиот совет на РМ.

Вовед

Судскиот совет на Република Македонија, според законот, е независен и самостоен орган кој ја обезбедува и гарантира независноста на судската власт. Надлежностите, начинот и постапките на работа на Судскиот совет на РМ се уредени со Законот за Судскиот совет на Република Македонија¹ и Деловникот за работа на Судскиот совет на РМ.² Неколку од надлежностите кои се особено значајни во остварувањето на независноста на судската власт а кои се предмет на мониторинг се: избор и разрешување на судии и претседатели на судови, оценка и следење на работата на судиите, разгледување и оценување на тримесечните и годишните извештаи за работата на судовите и слично.

Во правосудниот систем на РМ, од 2015 година, покрај Судскиот совет, постои и Совет за утврдување факти и покренување постапка за утврдување одговорност за судија (во натамошниот текст: Совет за факти) пред кој граѓаните можат да поднесат претставка за неправилностите во работењето на судиите, на претседателите на судовите или за прекумерното одолжување на судските постапки.

Институтот за човекови права го спроведува проектот „Зголемен јавен надзор врз работењето на Судскиот совет на РМ“ започнат во септември 2016, а кој е поддржан од Британската амбасада во Скопје.³

Ова е **трет мониторинг-извештај** во рамки на проектот, кој го опфаќа периодот од **мај до јули 2017 година**. Мониторинг-извештајот за транспарентноста, отчетноста и ефективноста на Судскиот совет на РМ и на Советот за факти е подготвен врз основа на Мониторинг-матрицата со утврдени индикатори.⁴

1 Закон за Судски совет на РМ, “Службен весник на Република Македонија” бр. 60/06, 150/10 и 100/11.

2 Деловник за работа на Судскиот совет, Службен весник бр. 142, од 22.11.2009 г..

3 Повеќе информации за активностите на проектот се достапни на интернет страницата на Институтот за човекови права - www.ihr.org.mk, како и преку мобилната апликација „Судски совети под лупа“ достапна на Google Play и Apple Store.

4 Методологија за следење на работата на Судскиот совет на РМ и на Советот за утврдување факти, Достапна на: <http://ihr.org.mk/p.php?pid=182>.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОТЧЕТНОСТ НА РАБОТА НА СУДСКИОТ СОВЕТ НА РМ

√= исполнено

×= неисполнено

√×= делумно исполнено

Информативност на веб-локацијата на Судскиот совет на РМ и обезбедена отчетност кон пошироката јавност

Информативност на веб-локацијата на Судскиот совет					
Општи карактеристики	Прегледна	Лесна за навигација	Изобилува со релевантни податоци	Систематизирана	Едноставна за пребарување
Веб - страната на Судскиот совет на РМ www.ssrn.com.mk е целосно заменета со новата веб-страница www.sud.mk која претставува интегрирана платформа за судството	√×	×	×	√×	×
Акти кои се објавуваат	Навременост во објавувањето	Достапна архива (лесна за користење и пребарување)	Ажурираност на податоците	Целосност на објавените акти/ податоци	Општи забелешки
Одлуки	√	×	√	×√	Одлуките за избор се објавуваат на веб-страницата, но истите се тешко достапни бидејќи најновите објави се наоѓаат на последната страница, додека најстарите се први.
Записници	×	×	×	×	Записниците од седници не се објавуваат
Соопштенија за закажани седници	√×	√	√	√×	Соопштенија за закажани седници редовно се објавуваат на новата интернет-страница www.sud.mk во делот „Судски совет“
Јавни набавки, информации за јавност	√×	×	×	×	Судскиот совет ја нема ажурирано листата на јавни набавки. Листата за јавни набавки за 2016 година е достапна во еден документ само во делот „новости“.
Годишни извештаи на Судскиот совет	×	×√	×√	×	Судскиот совет на РМ го објави извештајот за нивната работа за 2016 година со задоцнување.
Квартални извештаи за работата на судовите во РМ	×	×	×	×	Судскиот совет редовно, на секои три месеци, ги разгледува и оценува извештаите. Но, истите не се достапни на интернет-страницата, иако има обезбедено поле за тоа

Обезбедена отчетност кон пошироката јавност

Обезбедена отчетност кон пошироката јавност			
	Дали ССРМ има правила за комуникација со јавноста		Дали има лице задолжено за одговори на барања според слободен пристап до информации
	√		√
Проактивно информирање на јавноста	Објавени на интернет страната на Судскиот совет	Зачестеност на објавувањето	Општи забелешки
Прес-конференции	×	×	Во овој период Судскиот совет нема оддржано прес-конференции
Соопштенија	√x	1 неделно	Најчесто соопштенијата се однесуваат за одржување седница и за соопштенија за одлуките и заклучоците од одржаните седници
Изјави	×	1 неделно	По седниците, доколку има новинари, Претседателот на ССРМ дава изјави и одговара на новинарски прашања.

Информациите се објавуваат на интернет-страната www.sud.mk која е интегрирана веб-платформа на сите судови и на Судскиот совет на РМ. Покрај тоа што постои веќе подолг временски период, документите од старата интернет-страна не се префрлени. Интернет-страната содржи голем дел од потребните полиња, како на пример: соопштенија, годишни извештаи, јавни набавки и слично. Меѓутоа, многу од овие полиња се празни или не се редовно ажурирани. Навигацијата од едно во друго поле е отежната. Пребарувањето на документите не е систематизирано.

Соопштенијата за одржување седница и соопштенијата за заклучоците од одржаните седници редовно се ажурирани на интернет-страната. Сепак, соопштенијата не содржат детални информации за седницата, туку само се наведени точките на дневен ред по кои е гласано.

Полињата за квартални извештаи за работата на судовите, за јавните набавки и за информациите за јавност воопшто не се пополнети.

Обезбедена транспарентност и отчетност преку одржување седници

Обезбедена транспарентност и отчетност преку одржување седници			
Јавност на седниците	Бр. на одржани седници	Точки на дневен ред кои биле предмет на расправа	Околности кога била исклучена јавноста
Мај	3	<p>-Разгледување и усвојување на извештаите за работа на судовите во Република Македонија за првото тромесечие од 2017 година;</p> <p>-Избор на судии-поротници на Основен суд Скопје 2 Скопје;</p> <p>-Престанок на функцијата на судиите-поротници во Основен суд Охрид, по предлог на претседателот на судот, поради истек на мандатот за кој се избрани.</p> <p>-Определување Вршител на должност – претседател на Основен суд Свети Николе.</p> <p>-Редовно оценување на работата на судиите за 2015 и 2016 година</p>	254-та седница на која редовно е оценувана работата на судиите за 2015 и 2016 година беше затворена за јавност.
Јуни	3	<p>-Времено упатување за вршење судиска функција на:</p> <ul style="list-style-type: none"> судија од Основен суд Кочани во Основен суд Делчево, за период од најмногу 1 година од денот на упатувањето и судија од Основен суд Струмица во Основен суд Берово, за период од најмногу 6 месеци од денот на упатувањето. <p>Престанок на функција на судија-поротник.</p> <p>Престанок на судиска функција поради навршени 64 години.</p> <p>- Разгледување и одлучување по поднесените барања за повторно оценување на работата на судиите за 2015 и 2016 година.</p>	<p>257-та седница беше затворена за јавноста на која беше редовно оценувана работата на претседателите на судовите во РМ.</p> <p>Затворени за јавноста беа и точките на дневен ред по поднесените барања за повторно оценување на работата на судиите за 2015 и 2016 година.</p>
Јули	2	<p>-Објавување Оглас за избор на претседатели на судови и тоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> Апелациски суд Штип; Основен суд Скопје 1 Скопје; Основен суд Куманово; Основен суд Тетово; Основен суд Дебар и Основен суд Ресен. <p>Објавување Оглас за избор на судии и тоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2 (двајца) судии во Врховен суд на Република Македонија за кривична област; 4 (четири) судии во Апелациски суд Скопје – 2 (двајца) за кривична област и 2 (двајца) за граѓанска област и 1 (еден) судија во Апелациски суд Битола за кривична област. <p>-Определување известител од редот на членовите на Судскиот совет на Република Македонија по поднесено Барање за утврдување нестручно и несовесно вршење на судиската функција од Советот за утврдување факти и покренување постапка за утврдување одговорност за судија.</p> <p>-Усвојување на Годишниот извештај за работа на Судскиот совет на Република Македонија за 2016 година.</p>	Редовно оценување на работата на претседателите на судовите во Република Македонија за 2015 и 2016 година (продолжение на седница).

	<p>-Избор на претседатели на судови и тоа :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Во Основен суд Гевгелија е избрана Злата Попова, судија на Основен суд Гевгелија; • Во Основен суд Свети Николе е избран Тодор Поп Панев, судија на Основен суд Свети Николе; • Во Управен суд е избран Бурим Сејдини, судија на Управен суд; • Во Основен суд Крушево е избрана Домника Зерде Курета, судија на Основен суд Крушево. <p>-За Вршител на должност – претседател на Основен суд Ресен се определува Емељ Кранли Али, судија на Основен суд Ресен.</p> <p>-Престанок на функција на судии-поротници во Основен суд Берово, по предлог на претседателот на судот, поради истек на мандатот за кој се избрани.</p> <p>-Избор на судии-поротници на Основен суд Берово.</p> <p>-Престанок на функција на судии-поротници во Основен суд Свети Николе, по предлог на претседателот на судот, поради истек на мандатот за кој се избрани.</p> <p>-Избор на судии-поротници на Основен суд Свети Николе.</p> <p>-Избор на судии-поротници на Основен суд Радовиш.</p> <p>- Времено упатување за вршење судиска функција на судија од Основен суд Скопје 1 Скопје во Основен суд Гостивар, најдолго за период од 1 година од денот на упатувањето.</p> <p>-Определување известители од редот на членовите на Судскиот совет на Република Македонија по поднесени барања за утврдување нестручно и несовесно вршење на судиската функција од Советот за утврдување факти и покренување постапка за утврдување одговорност за судија.</p>
--	--

Во периодот од мај до јули 2017 година Судскиот совет оддржа вкупно 8 седници. Неколку точки од дневните редови во текот на овие 3 месеци не беа отворени за јавноста, а главно се однесуваа на оценувањето на работата на претседателите на судовите и на оценувањето на работата на судиите. Во овој период беа одржани седници и за барања поднесени од судиите за повторување на оценувањата на нивната работа, па и во овој случај седниците беа затворени за јавноста.

Една од точките на дневниот ред се однесуваше на Приговор изјавен од судија од ОС Гевгелија поради неизбирање за претседател на судот. Членовите на Судскиот совет одлучија да не расправаат по приговорот, бидејќи, според закон, Судскиот совет не е надлежен да одлучува по приговори за неизбор. Еден од членовите на Судскиот совет истакна дека, иако немаат надлежност да одлучуваат по приговорите, сепак, поради обезбедување транспарентност на работата, би требало да го прочитаат приговорот и да го образложат и оправдаат изборот. Сепак, овој предлог не беше прифатен од останатите членови на ССРМ и приговорот беше одбиен без да се дискутира неговата содржина.

На 3 јули, Судскиот совет го усвои Годишниот извештај за работа на ССРМ за 2016 година. За разлика од минатата година, кога не беше прифатен ниеден конструктивен предлог кој беше даден за дополнување на Извештајот за работа на ССРМ за 2015 година, членовите на Судскиот совет на оваа седница едногласно ги прифатија сите предлози за дополнување на истиот, а кои се однесува на активности што се дел од надлежностите на ССРМ, но не се наброени како елементи кои треба да ги содржи извештајот.⁵

Претседателот на Судскиот совет, кој воедно е и претседател на Судскиот буџетски совет, го истакна проблемот за ребаланс на буџетот и за скратувањето на средствата за судската власт. Беше истакнато дека и покрај тоа што секоја година се соочуваат со намалени средства, кратењето е целосно спротивно на законот за Судски буџетски совет и го доведува во прашање нормалното функционирање на судовите.⁶

5 Резиме од мониторингот на седницата на Судскиот совет на РМ - 3 јули 2017 година, Достапно на: <http://ihr.org.mk/p.php?pid=229>

6 Чл. 4 од Законот за судски буџет, „Службен весник на Република Македонија“ бр. 60, 2003 година. Измени и дополнувања 37/06, 103/08 и 145/2010. „Делот на средствата „Судска власт“ во Буџетот на Република Маке-

Отчетност кон Собранието на РМ

Отчетност кон Собранието на РМ	
Годишни извештаји	Според Законот за Судски совет на РМ, Судскиот совет изготвува годишен извештај за својата работа. Судскиот совет треба да го достави извештајот до Собранието на РМ на разгледување и усвојување. Судскиот совет треба да го достави извештајот до сите судови во РМ. Извештајот треба да биде јавен.

Судскиот совет го достави Извештајот за 2016 година до Собранието на Република Македонија во јули 2017 година.

Собранието сè уште не расправало по Извештајот.

донија, потребни за функционирање на единките-корисници, се утврдува во износ од најмалку 0,8% од бруто домашниот производ, а во согласност со критериумите утврдени од Судскиот буџетски совет, врз основа на фискалната политика и главните параметри за процена на приходите и трошоците. Во случај на ребаланс на буџетот на Република Македонија не може да се намалуваат средствата наменети за финансирање на судската власт.“

ЕФЕКТИВНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО НА ССРМ

Спроведување постапка за избор на судии

Советот избира судија на основен суд од ранг-листата на кандидати доставена од Академијата за судии и јавни обвинители што се јавиле на огласот.

Во овој период нема избор на судии во основните и во повисоките судови. Судскиот совет во овој период објави огласи за избор на судии и тоа:

- 2 (двајца) судии во Врховен суд на Република Македонија, за кривична област;
- 4 (четири) судии во Апелациски суд Скопје – 2 (двајца) за кривична област и 2 (двајца) за граѓанска област и
- 1 (еден) судија во Апелациски суд Битола, за кривична област.

Примена на критериуми за избор на претседатели на судови

Примена на критериуми за избор на претседатели на судови	
Избор:	<p>Донесени се одлуки за избор на претседатели на судови и тоа на:</p> <ul style="list-style-type: none">• Основен суд Гевгелија• Основен суд Свети Николе• Управен суд• Основен суд Крушево• Вршител на должност– Претседател на Основен суд Ресен <p>За сите позиции беше објавен конкурс.⁷ Единствено не беше избран нов претседател на Основен суд Куманово бидејќи кандидатите не го добиле потребното мнозинство гласови од ССРМ.</p> <p>Во овој период Судскиот совет објави оглас за избор на претседатели на следниве судови:</p> <p>Апелациски суд Штип;</p> <p>Основен суд Скопје 1 Скопје;</p> <p>Основен суд Куманово;</p> <p>Основен суд Тетово;</p> <p>Основен суд Дебар и</p> <p>Основен суд Ресен.⁸</p>
Листа на критериуми	<p>1. Претседател на суд се избира од редот на судиите на Република Македонија, под услови, во постапка и на начин како што се врши избор за судија во соодветниот суд.</p> <p>2. Евалуација на програмата за работа на кандидатот за претседател (Кандидатот за претседател на суд кон пријавата и другите документи приложува програма за работа во текот на мандатот).</p>
Општи забелешки	<p>За избор на претседател на ОС Куманово беше објавен оглас, но не беше избран ниту еден од пријавените кандидати, бидејќи кандидатите со највисок број бодови не го доби мнозинството гласови од членовите на Судскиот совет на РМ, иако кандидатите ги исполнуваа условите. За гласањето на членовите на Судскиот совет за неизбор на кандидатите немаше никаква дискусија, ниту пак образложение.</p>

7 На веб страната www.sud.mk во делот Судски совет на РМ, Достапно на: <http://bit.ly/2vl60IZ>.

8 Огласот е достапен на: <http://bit.ly/2uF8G2g>

Разрешување и изрекување дисциплински мерки за судии и претседатели на судови

Разрешување и изрекување дисциплински мерки на судии и претседатели на судови од ССРМ	
	Број на постапки
Мај-јули 2017 година	/
Општи забелешки	Во овој период нема податоци за разрешување на судии или претседатели на судови. Единствено Судскиот совет определи известители од редот на членовите на ССРМ по поднесени барања за утврдување нестручно и несовесно вршење на судиската функција од Советот за утврдување факти и покренување постапка за утврдување одговорност за судија.

Избор на судии-поротници

Избор на судии-поротници	
Број на судии-поротници	Согласно со Одлуката на ССРМ за определување на бројот на судии-поротници во сите судови за 2015 година предвидени се 1173 судии-поротници
Општи забелешки	Во овој период Судскиот совет неколку пати констатираше избор и престанок на функцијата на судија-поротник во повеќе судови во државата. Како главен проблем при секој избор се констатира недостатокот на судии-поротници и недоволниот број кандидати кои се пријавуваат на огласите за избор на судија-поротник.

Судскиот совет на РМ во овој период одлучуваше по Барање на претседател на Основен суд за престанок на функцијата судија-поротник, кое било поднесено по барање на Државната комисија за спречување корупцијата (ДКСК) поради тоа што судијата- поротник во исто време бил/а и раководител на здравствена установа, што претставувало конфликт на интерес. Претседателот на Судски совет истакна дека „...барањата на ДКСК за ограничување на вршење функција судија-поротник поради конфликт на интерес се премногу ограничувачки, бидејќи ќе доведат до ситуација полоша од моменталната, односно ќе доведат до тоа да нема доволно кандидати за судија-поротник. Освен управители, може да се случи да имаат акции во некое претпријатие и слично... Со самото тоа што судии-поротници може да бидат само лица до 64 години возраст и кои имаат завршено високо образование, ќе се доведе до ситуација да можат да се пријават само невработени лица со факултет, но имајќи го предвид финансискиот надомест, кој е многу мал, ќе имаме недостаток на судии-поротници.“

Судскиот совет на РМ објави неколку огласи за избор на судии и претседатели на судови. Во Основниот суд Куманово не е избран претседател, бидејќи пријавените кандидати не го добија потребното мнозинство гласови. Ваквата одлука не беше образложена.

Седницата за избор на претседатели на судови, од 3 јули 2017 година, имаше суштинска расправа за избор на претседатели: се прочитаа биографиите за секој кандидат посебно, потоа членовите на ССРМ дадоа и коментари за пријавените кандидати за претседатели. За разлика од досегашната практика, кога беше кажуван бројот на освоени бодови од оценувањето на судиите за 2015/2016 година, на оваа седница имаше и квалитативно претставување на кандидатите. Прво беше усвоена ранг-листата за секое претседателско место, а потоа, врз основа на освоени бодови, кандидатот кој имаше најголем број бодови добиени при последното оценување се предложи да биде избран за претседател на суд. Во сите случаи ССРМ го предложи и избра кандидатот кој имаше најголем број бодови, без разлика на големината на судискиот стаж на кандидатите, придржувајќи се исклучиво до законските критериуми.

Сепак, одлуките за избор на претседатели на судовите од изминатите 3 месеци, кои се објавени на веб-страницата на Судскиот совет, содржат информации само за биографијата на избраниот кандидат, како на пример годините на судиски стаж, областа во која се специјализирани и учеството на меѓународни натпревари. Вакви податоци не се достапни за кандидатите кои не се избрани.

Времено упатување на судиите

Времено упатување на судиите	
Број на времено упатени судии	Број на времено упатени судии за период не подолго од 1 година
	Времено упатување на судии од 3 суда
Колку од времено упатените биле против волја на судијата	/
Општи забелешки	<p>Одлука за времено упатување за вршење судиска функција на:</p> <ul style="list-style-type: none"> судија од Основен суд Кочани во Основен суд Делчево, за период од најмногу 1 година од денот на упатувањето и судија од Основен суд Струмица во Основен суд Берово, за период од најмногу 6 месеци од денот на упатувањето. судија од Основен суд Скопје 1 Скопје во Основен суд Гостивар, најдолго за период од 1 година од денот на упатувањето <p>За временото упатување на судиите имаше дискусии дека на тоа поле се потребни законски измени, односно се истакна дека овој проблем се повторува и дека треба да се најде начин за негово решавање. Треба да се изготви целосна анализа за потребата од судии во сите судови, како и за евентуално намалување на бројот во некои судови, бидејќи, сегашната состојба укажува дека ССРМ има постојана потреба од времено упатување, воедно и постојано се бара продолжување на упатувањето во истите судови, понекогаш и за истите судии.</p>

Препораки за транспарентност, отчетност и ефективност на Судскиот совет:

- Транспарентноста во однос на изборот, унапредувањето и разрешувањето на судии е суштински критериум за обезбедување независно судство и обезбедување доверба на граѓаните во судството.

Се препорачува порталот www.sud.mk, во делот за Судски совет на РМ, да биде пополнет во сите полиња со релевантни информации кои ќе бидат лесно достапни, а документите да бидат подредени според датумот на објавување.

Судскиот совет треба да води грижа судијата кој се избира за повисок суд или за претседател на суд да промовира високи стандарди на судиско однесување, сè со цел да се зајакне јавната доверба во судството која е суштински елемент за обезбедување независно судство.

При објавата на одлуките за избор на претседатели на судовите Судскиот совет треба да ги образложи бодовите, годините на стаж и програмата за работа, како за избраниот кандидат, така и за останатите кандидати кои не се избрани, сè со цел да се оправда изборот и да се зајакне довербата на граѓаните во изборот на судиите и на претседателите на судови.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОТЧЕТНОСТ НА СОВЕТОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ ФАКТИ И УТВРДУВАЊЕ ОДГОВОРНОСТ ЗА СУДИЈА

Информативност на веб-локацијата на Советот за факти и обезбедена отчетност кон пошироката јавност

Информативност на веб-локација на Советот за факти

Советот за факти **нема своја веб - страна** од причина што Судскиот буџетски совет не спровел соодветна набавка за тоа. Советот за факти ги доставува извештаите за својата работа преку електронска пошта до медиумите и до Институтот за човекови права. Во изминатиот периодот, особено во стратешките документи на Владата, се потенцира укинувањето на ова тело.⁹

Обезбедување отчетност кон пошироката јавност

Обезбедување отчетност кон пошироката јавност		
Општи карактеристики за отвореност на институцијата	Дали Советот за факти има правила за комуникација со јавноста?	Дали има лице задолжено за одговори на барања според слободен пристап до информации?
	√	√
Проактивно информирање на јавноста	Целосност на објавените акти/ податоци	Општи забелешки
Прес-конференции	×	Советотот за факти во овој период нема свикано прес-конференција за информирање на јавноста
Соопштенија	√	Советот за факти, преку соопштенија за јавност, комуницираше со јавноста. На 26.7.2017
Интервјуа и изјави за медиуми	√	Претседателот на Советот за факти во овој период дал изјави за неколку медиуми

Полугодишниот извештај за работата на Советот за факти, за периодот од 1 јануари до 30 јуни 2017 година е усвоен на 11.7.2017 година и е испратен до сите медиуми за нивно запознавање, како и до Институтот за човекови права на 11.7.2017 година.

⁹ Влада на Република Македонија, План 3-6-9, во делот на судските реформи. Достапно на: <http://vlada.mk>.

ЕФЕКТИВНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО НА СОВЕТОТ ЗА ФАКТИ

Расправа за поднесени иницијативи

Расправа за поднесени иницијативи

Иако, според Законот, седниците на Советот за факти се отворени за јавноста, јавноста може да биде исклучена само со одлука на Советот, заради заштита на угледот и интегритетот на судијата или на кандидатот за судија. Сепак, во практика **седниците се тајни**, бидејќи и според деловникот за работа постапката за поведување одговорност на судија не е јавна.

Во овој период не е одржана **јавна седница**.

Постапки по поднесени иницијативи за одговорност на судија до Советот за факти

Постапки по поднесени иницијативи за одговорност на судија до Советот за факти			
	Мај	Јуни	Јули
Број на поднесени претставки од граѓани, правни лица на месечно ниво	35	42	38
Одржани седници на Советот за факти на кои се расправало за поднесените претставки	6	6	2
Барања за поведување одговорност на судија или на претседател на суд до Судскиот совет на РМ	Во периодот од мај до јули до Судскиот совет се поднесени две барања за поведување постапка за утврдување одговорност на судија или на претседател на суд до ССРМ.		
	Мај	Јуни	Јули
Активност по допрен глас			
	Случај 1	Случај 2	Случај 3
Барања за поведување одговорност по наоди од допрен глас	Во овој период до Советот за факти имало заведено иницијативи по допрен глас и Советот имал добиено сознанија, но за ниту еден од овие предмети по допрен глас не е поведена постапка пред Судскиот совет на РМ.		
Општи забелешки			

Од доставените иницијативи до Советот за факти во периодот од 1 Јануари до 30 Јуни најголем број се однесувале за неправилности во работата на судиите од Основен суд Скопје 2 Скопје, потоа следуваат иницијативите за неправилности во работата на судиите од Основен суд Скопје 1 Скопје и од Основен суд Охрид.

Препораки за транспарентност, отчетност и ефективност на Советот за факти:

Потребно е Советот за факти да има своја интернет-страница на која ќе ги објавува своите активности. Корисно е Советот за факти да биде вклучен во заедничката нова платформа на судството www.sud.mk.

Доколку овој орган се укине, неопходно е да се обезбеди одвоеност на постапките за дисциплинска одговорност и за разрешување пред Судскиот совет.

Претходната постапка на поведување и одлучување од Судскиот совет беше главна забелешка на препораката од ГРЕКО по точка 169¹⁰ која се однесуваше за потребата дисциплинската постапка за судиите да се ревидира на тој начин што повредите да бидат предмет на самостојна дисциплинска постапка. Имајќи ги предвид принципите на судската независност, телото што ќе ја иницира постапката и ќе ја врши истрагата во врска со дисциплинска постапка препорачливо е да биде одвоено од телото што ќе одлучува за санкциите.¹¹

Советот за утврдување факти беше формиран со цел да се обезбеди двостепена постапка при дисциплинската постапка. Но, законот се донесе по итна постапка и без усогласеност со Уставот на РМ. Тоа придонесе за реакции од страна на експертската јавност, како и за критики од Венецијанската комисија.¹²

10 GRECO-Group of States against Corruption, Извештај на ГРЕКО [https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round4/GrecoEval4\(2013\)4_TheFYROMacedonia_EN.pdf](https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round4/GrecoEval4(2013)4_TheFYROMacedonia_EN.pdf), стр. 39.

11 Ибид.

12 Правосудство и темелни права во Република Македонија, Мрежа 23, Хелсиншки комитет, 2015 година.

Институтот за човекови права изготви мобилна апликација за следење на работата на Судскиот совет. Апликацијата може да ја преземете БЕСПЛАТНО на Google Play Store и на Apple Store под името „Судски совет под лупа“. Тука ќе ги најдете сите тековни информации и квартални извештаи изработени во рамките на проектот „Зголемен јавен надзор врз работата на Судскиот совет на РМ“.

